

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 160 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicție etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an . . . . . 80 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 40 „		
Un număr . . . . . 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.		

Chemare de „Ziua Eroilor”

Opriti-vă o clipă! și cugetați la adevărul pios și îndemnul înalt omenesc al acestor rânduri:

E vorba de glorioșii căzuți, din jertfa cărora a răsărit întregirea Neamului.

Unii au murit în spitale; alții au putut fi îngropați cu grije chiar pe câmpul de luptă, cei mai mulți și-au lăsat însă leșurile lor — fără nume — sub o mână de țărână aruncată în grabă.

Și locurile aceste sfințite — în care trupurile lor s'au plămădit cu glia strămoșească — n'au fost însemnate nici cu o cruce, umil semn, pe care ultimul creștin și-l pune la căpătâiul locașului de vecinică odihnă.

Gândiți-vă! că tot temelul vieții voastre de azi — așezată pe temelii trainice — se datorește, în primul rând, acelor, care zac dealungul munților, plaiurilor și drumurilor noastre fără un semn la căpătâiu?

Vremurile sunt grele, iar nevoile Țării — secătuită de vitregia războiului — multe și mari.

Ajutorul Statului fără sprijinul cetățenilor nu-i îndestulător.

Dați obolul vostru neprecupețit pentru eroii noștri, cu gândul că, în locul în care a căzut un luptător și o viață de om s'a stins, s'a pus și cu ajutorul vostru un semn pentru cinstirea lui, a națiunii și a voastră.

De „Ziua Eroilor” — sărbătoare închinată lor — răspundeți cu prisosință la chemarea societății „Cultul Eroilor”, care se îndreaptă către voi cu gândul că nu o veți lipsi de sprijinul vostru.

Purtați cu mândrie insignele, ce se vor împărți în această zi de societate — drept mărturie vie că v'ați îndeplinit o înălțătoare îndatorire.

Hotarele morții nu poartă peceți deosebite; ofrandele se primesc și semnele la căpătâiu vor fi puse fără vre-o deosebire de religie sau naționalitate.

Președintele Soc. „Cultul Eroilor”

Dr. MIRON CRISTEA

Patriarh al României

Episcopia și Teologia noastră.

Episcopia Caransebeșului își are originea în timpuri cu totul îndepărtate.

Înainte de unirea lui Atanasie Anghel, orășelul din granița sud-estică a Bănătului avusese un diptih destul de bogat al episcopilor cari rezidau într'ânsul. După evenimentul dela 1700 însă, credincioșii Bisericii greco-răsăritene ortodoxe din Ardeal rămânând fără metropolit, Caransebeșul, și cu acesta episcopia ortodoxă-română de aci avu de îndurat momente de eclipsare. Ierarhia sârbiască, favorizată de această împrejurare, își estinse tutela asupra credincioșilor ortodoxi-români din eparhia noastră. Sediul de preferință al vlădicilor sârbi, rămăsese neapărat Vârșețul. Din titulara acestor episcopi, din Vârșeț nu lipsia însă adaosul și de Caransebeș, ca dovadă istorică a scaunului episcopal, ce constituia altă dată mândria Caransebeșului. Dealtfel Caransebeșul nu fu părăsit cu desăvârșire; mulți episcopi rezidau — măcar temporar — aici. Deaceea, nu întâmplător se găsește la episcopul Ștefan Popoviciu titulara pusă invers, (numindu-se întâiu al Caransebeșului apoi și Vârșețului).

Această episcopie a avut școală pentru pregătirea clerului și a dascălimii din Bănat. Școala de dascălie dela Caransebeș este renumită atât ca vechime, cât și în urma pregătirii ce a dat școlarilor săi. Ștefan Herce, pomenit în documentele isotrice ca unul din traducătorii *Păliei dela Orăștie*, a fost preot din Caransebeș. Fie din Caransebeș, fie din Vârșeț aceste școli bisericești din Bănat îi dăduseră deci cunoștințe teologice atât de temeinice, că-l puseseră pe Herce în măsura de a se încumeta să traducă, în colaborare cu alții, amintita carte religioasă.

Când după un veac și jumătate de văduvire sufletească și de dezorientare ierarhică Româniilor ardeleni și bănățeni își pot reface episcopia și mai târziu metropoliile lor prin fericitul episcop, devenit apoi metropolitul Andrei Șaguna, — se reînființează și episcopia de Caransebeș.

Harnicul său reîntemeietor și prim episcop Ioan Popasu, avu prima grijă să aducă la Caransebeș secția românească a școlii Teologice înființând mai apoi și școala pedagogică. Aceste școli — numite mai târziu *Institut Teologic* și respective *Pedagogic* din Vârșet și Caransebeș au numărat printre profesorii și elevii lor, bărbați de multă valoare, fie națională, fie bisericească, fie științifică; între aceștia cităm la întâmplare, pe un *Constantin Diaconovici-Loga*, distins cărturar; pe un istoric ca protopopul *Nicolae Tincu-Velea*, învățatul *Ignatie Vuia* ales mai târziu, în vremurile tulburi dela 1848, episcop; *Dr. Iuliu Olariu* dogmatist recunoscut; acum unul dintre profesorii de ieri ai Institutului teologic din Caransebeș domnul *Dr. Vasilie Loichița* este decan al Facultății teologice din Cernăuți; un elev de ieri d-l *Ștefan Meteș* este membru corespondent al Academiei române ș. a. m. d.

Școlile noastre bisericești — teologia și pedagogia — au fost singurele școli superioare, cunoscute în anele istorice ale Banatului. Acestea însă s'au silit să corespundă necesităților noastre atât *bisericești* cât și *naționale*, iar silița le-a fost încununată de succes. Răspândind deopotrivă lumina nepieritoare a științei și căldura iubirii de neam și lege, aceste școli au constituit mândria episcopiei de Caransebeș, crescândă în vază și importanța sa!...

Și atunci, cetitor întâmplător al acestor spiciuri, după ce, de bună seamă, ai auzit, te vei întreba firește: de ce pregătitorii legii de organizarea învățământului teologic, se gândesc să-i coboare nivelul școlii noastre teologice (câtă brumă ne-a mai rămas); făcând astfel din episcopia noastră una de a doua mână?! Neapărat considerație istorică nu poate fi la bază! Sau poate se invoacă tocmai schimbarea referințelor din trecut în favorul unui învățământ de grad inferior! O judecată simplistă ar putea spune, că Academia noastră teologică și-a avut rostul său în trecut, și l-a împlinit; și că astăzi nu mai avem trebuință de școală (teologică) superioară în Banat; dar o minte limpede nu poate accepta o asemenea afirmație! Dacă rolul său cu caracter național — este fericită a-l lăsa pe seama altor instituțiuni — Academia noastră teologică are cadre largi științifice de adâncit. Iar pasul progresist al vremilor ne chiamă la muncă *înainte*, punându-ne în față exemplul Insti-

tutelor teologice romano-catolice, cari simțesc necesitatea pregătirii *mai* temeinice a clerului lor, prin ridicarea anilor de studiu.

Sunt prea multe Academii teologice? Faceți-le facultăți dar nu le reduceți, făcându-le seminarii! Căci să nu se piardă din vedere că vremile în cari trăim și în cari mișună miasmele cosmopolitismului, ale materialismului și ale tuturor curentelor subversive și anticreștine, militează indirect pentru necesitatea unor școli de apostoli *pregătiți* a lupta împotriva a tot ce este vătămător Bisericii creștine, și în același timp statului nostru!

Sporiască-se dar focarele de carte înaltă teologică, spre bine îngemănat al Bisericii și al statului, iar nu să se risipească și să se bagetelizeze!

Iar acum, înainte de încheiere, permită-ni-se încă o observație, pe care firea noastră păcătoasă omenească nu o poate trece pe tăcute! Acum doi sau trei ani s'a dat oropsitei provincii de peste Prut, Basarabiei noastre, o facultate de teologie, din seminarul ce a avut, și foarte bine s'a făcut! Dar atunci, când poporul basarabean, stăpânit de străini — de altfel ca și noi — abia recules de pe urma cnutului muscălesc, se găsește de bine a i se îmbia preoți cu pregătire universitară, de ce s'ar jigni Banatul, călcându-i-se drepturi istorice sfinte și luându-i posibilitatea legitimă de a avea preoți mai bine pregătiți? De-or fi fost considerații de alt ordin la înființarea Facultății teologice din Chișinău, au nu sustau acelea, cel puțin în aceeași măsură, și la noi?!

Dar dacă o trăsătură de condeiu acolo în București nu socoate nimic, aici ar produce profund și dureros ecou! S'ar jigni episcopia istorică a Caransebeșului, prestigiul școlii noastre teologice, preoțimea și întreg poporul bănățean.

Audă-ne dar cei ce vreu să ne judece 'n lipsă și să nu ingereze asupra viitorului Bisericii noastre din Banat, de care noi vom răspunde, nu altcineva!

Adunarea eparhială

a Eparhiei ort. rom. a Caransebeșului perioada XX, sesiunea III-a convocată la Caransebeș pe Dumineca Samaritencilor 28 Aprilie 1929.

ȘEDINȚA I-a.

Ținută Duminecă, în 28 Aprilie orele 12 din zi.

Președinte: P. S. Sa Episcopul eparhial **Dr. Iosif Tr. Badescu.**

Notar: **Dimitrie Sgăverdia.**

1. Adunarea eparhială e convocată cu literile arhieresti din 12 Aprilie 1929 Nr. 115 Pres. ex 1929 alăturate acest protocol la sub **A.**

2. Se începe cu sf. Liturgie împreună cu Chemarea Duhului Sfânt, celebrată în biserica catedrală și cu ținerea parastasului pentru în Domnul fericirii: Arhiepiscopul și Metropolitul Andreiu, Episcopii Ioan și Nicolae, mecenatul Emanuil Gojdu și pentru binefăcătorii bisericilor din dieceza noastră.

3. După terminarea serviciului divin membrii Adunării eparhiale se adună în sala Primăriei orașănești, unde prin o deputație compusă membrii: Traian Oprea, Dr. Gheorghe Gârda și Octavian Furlugian invită pe P. S. Sa Dl Episcop eparhial, să binevoiască a veni pentru a deschide și conduce Adunarea eparhială.

4. P. S. Sa sosind în sala ședințelor cu cuvântarea alăturată sub **B.** deschide și declară de deschisă sesiunea III-a a Adunării eparhiale.

5. Notarii aleși pe perioada Adunării eparhiale curente ocupă loc la masa biroului.

Ca notar al ședinței prezente înaltul prezidiu designază pe membrul: Dimitrie Sgăverdia.

6. La apelul nominal răspund 38 membrii al Adunării și astfel înaltul prezidiu enunță capacitatea Adunării eparhiale de a aduce concluze valide.

7. Membrul Adunării eparhiale Dr. Cornel Cornean își înaintează credenționalul obținut în cercul V. Coșava. Se alătură la actele electorale.

8. Înainte de a intra în ordinea de zi a Adunării eparhiale, înaltul prezidiu parentează, în cuvinte calde și adânc simțite, trecerea la cele eterne a valorosului membru: Dr. Iosif Popoviciu, care ca membru al diferitelor corporațiuni bisericești, ca un bun român și erudit profesor al Universității din Cluj, s'a distins și s'a făcut nemuritor pentru biserica și neamul nostru.

Tot asemenea amintește trecerea la cele eterne a valorosului membru al Consiliului eparhial Dr. Aurel Iorga și a evlaviosului preot și membru al Consistorului spiritual, Romulus Novacoviciu, cari de asemenea vor rămânea neuitați pentru biserica și eparhia noastră.

Adunarea eparhială — prin ridicare — eternizează memoria celor dispăruți.

9. După acestea se prezintă.

a) Raportul general al Consiliului eparhial: secția economică pe anul 1928.

b) Socoțile fondurilor și fundațiilor diecezane pro 1928.

c) Proiectul de buget al eparhiei pro 1930.

d) Raportul Consiliului eparhial privitor la încasarea competențelor diecezane pro 1928.

e) Raportul Consiliului eparhial în cauza zidirii unui internat.

f) Raportul Consiliului eparhial cu privire la înființarea „Fondului pentru acoperirea trebuințelor bisericești eparhiale“.

g) Raportul Consiliului eparhial în cauza asigurării averilor bisericești.

h) Bilanțul și Contul Profit și Pierdere al Librăriei și Tipografiei diecezane pro 1928.

i) Bilanțul și Contul Profit și Pierdere al fabricii eparhiale de lumini pro 1928.

Se predau Comisiunii financiare.

10. Se prezentează:

a) Raportul general al Consiliului eparhial: secția culturală pro 1928.

b) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează rotulul actelor privitoare la școalele profesionale și respective la averile acestora.

Se predau Comisiunii culturale.

11. Se prezentează:

a) Raportul general al Consiliului eparhial: secția administrativ-bisericească pro 1928.

b) Raportul Consiliului eparhial în chestiunea proiectului de reorganizare a învățământului teologic.

c) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează Regulamentul Academiei teologice.

Se predau Comisiunii bisericești.

12. Se prezentează:

a) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează literile fondului învățătorului pensionar Gheorghe Cătană și a soției sale Ruja.

b) Rugarea lui Ștefan Luchici și consoții din Ritișor în cauza repartiției și a planului zidirea unei case parohiale.

c) Raportul Consiliului eparhial în cauza fondului de pensionare.

d) Raportul Consiliului eparhial în chestiunea mutării sediului protopresbiteral dela Mehadia la Orșova.

Se predau Comisiunii speciale.

13. Se prezentează:

a) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează actele privitoare la alegerea unui membru mirean în cercul electoral Coșava.

28. Raportul Consiliului eparhial cu care anunță vacanța mandatului de membru preotesc din cercul electoral III Zgribești.

Se predau Comisiunii verificătoare.

14. Cererile de concediu ale membrilor: George Olde, Terențiu Buhescu, Iuliu Vuia, Dr. Vasile Loichița, Dr. Petru Cornean, Dr. Aurel Novac, Dr. Victor Mercea, Petru Savi, Dr. Nicolae Imbroane și Dr. Caius Brediceanu. Concediile cerute se acordă.

Anunțându-se proxima ședință pentru ziua de mâine 29 Aprilie a. c. ora 10 a. m. ședința presentă se închide.

președinte:

notar:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Dimitrie Sgăverdia.

Dela firme din străinătate a sosit

Materie pentru ornate bisericești

și se poate comanda dela Librăria Diecezană.

Ziua Eroilor.

Viața este o luptă și încă o luptă din cele mai aprige. Conservarea de sine, acest sentiment pe cât de natural pe atât de egoistic, a început în ultimul timp a stăpâni ființa umană, dominându-o întruatăta, încât am putea spune, că nu e departe prăpastia, ce ne amenință pe toți. Zbuciumul amețitor, freamătul convulsiv, ce a cuprins întreaga omenire în lupta pentru existență, tinde, dela război încoaci, să întunece mințile mai tuturora.

Trăim o viață grea, când nimeni nu se mai mulțumește cu cece are, fiecare vrând tot mai mult.

În vârtejul patimilor, tot ce e sfânt și curat se uită, iar adagiul „homo homini lupus“ poate că niciodată nu și-ar fi putut găsi o mai justă aplicare ca în zilele noastre.

În această stare intolerabilă și descurajantă psihoză morală, singurul zăgaz, care mai poate stăvili, cel puțin pentru câteva clipe — goana torentului furibund, e interpunerea atât de bine venită a unor zile sfinte de sărbătoare creștinească.

Atunci, sufletul omenesc sdruncinat de urmele celui mai năprasnic uragan, ce s'a deslănțuit vreodată în omenire, se oprește din goana năvalnică, pironindu-se spontan în chenarul credinței.

Atunci, desbrăcați de patimi, abia ne mai putem aduce aminte de datoriile noastre sfinte. Atunci, cu sufletul împodobit de tot ce e curat și frumos, vibrăm străbătuți de acea mulțumire, ce nu o putem înțelege și care nu ne-o dă decât credința, această piatră unghiulară a sufletului omenesc. Și nu aș greși poate afirmând, că una din cele mai pioase sărbători, care ne poate da fericitul prilej de a ne mai descărca puțin conștiința, de a ne mai destila puțin sufletul prin amintirile duioase și scumpe, nu poate fi decât sărbătoarea de azi.

Răsboiul crâncen, care din o parte însemnată a pământului a făcut o vale a plângerii, a răpit atâția fii din brațele iubitoare ale maicelor, atâția părinți din cercul iubit al familiei. Toți s'au dus îndată, la începutul războiului, cu nădejdea, că le-va surăde norocul și se vor întoarce sănătoși. S'au dus cu speranța, care picură mângăere în atâtea inimi întristate. Dar, mulți — mulți, împlinirea datoriei o plătesc scump — o plătesc cu viața.

Un neam întreg își îndreaptă azi ruga umilă spre eternele sfere cerești. În umile biserică de lemn și biserică aurite, imne de slavă

se înalță și suluri de fum, din jertfa smirnei și a tămâiei răzbesc spre Tronul de mărire al vecinicului Savaot.

Din misticul cuprins al astarelor, ecteniilor vor strecura umbra cerere: „Încă ne rugăm pentru odihna robilor lui Dumnezeu, Eroii morți pe câmpul de luptă...“

Și sufletul multor mii de oameni, în floarea vârstei azi, se va deschide în această zi și duioase aduceri aminte îl vor cotropi.

E lung pomelnicul acelor, cari și-au jertfit tot ce au avut mai scump, — viața lor — pentru un ideal; pentru bucata scumpă de pământ păstrată cu sfințenie prin negura vremurilor și stropită din belșug cu sângele strămoșilor.

Astăzi, când toată suflarea românească preamărește memoria eroilor din timpul războiului pentru întregirea neamului, trebuie să simțim cum o atmosferă de pace binefăcătoare ne cuprinde; trebuie să simțim cum sufletele ni-se deșartă de tot ce e pământesc și îmbibate în licoarea sfântă a credinței strigă cu putere „Vade retro Satan“, înapoi cu tot ce e rău, înapoi cu tot ce e necurat.

Fiecare neam își are eroii lui. Osemintele lor pe orice pământ s'ar găsi, trebuiesc cinstitute și preacinstite. Mulți eroi iși dorm somnul de veci în locuri necunoscute. Nu-i plângeți mame, frați, surori, căci ei nu sunt morți, ei trăiesc; din mormântul lor rece ei ne vorbesc și vor vorbi în veci, pilduind generațiile ce va să vină...

Odihniți-vă în pace, voi eroi ai neamului. Descoperiți, cu cea mai adâncă recunoștință admirăm faptele voastre și oricât de mici am fi față de voi, giganți ai neamului omenesc, cu frunțile plecate, cu evlavie, în semn de rugăciune înaintea mormintelor și monumentelor voastre, îngăduit să ne fie a vă face cu sufletul curat, o solemnă făgăduință: Fiți încredințați, că în clipele de grea cumpănă voi veți fi ancora salvatoare în jurul căreia ne vom aduna pentru a ne scăpa sufletul. În ceasurile de durere, ca și în cele de bucurie, reazămul nostru sufletec îl vom găsi în memoria voastră, care va fi vecinică în inimile noastre. Reculegerea sufletească nu o vom găsi decât în fața mormintelor voastre, scumpi și dragi eroi. Voi veți fi în veci izvorul viu de lumină, voi veți fi sursa de intuiție, de bărbăție și nobletă.

Dormiți somnul lin și dulce, prea măriți mucenici ai neamului românesc!

Stamora-română, la ziua Eroilor 1929.

Gheorghe Clecan
preot

Cel mai apropiat „deaproapele meu“.

Meditație de preotul: **Sinesiu Bistreanu.**
(Continuare).

1. Să încerc a face începerea cu bărbat și femeie; soț și soață. Și sunt nevoit să-mi amintesc aci cuvintele rostite de preot la taina cununiei: „Pentru aceea nu mai sunteți doi, ci un trup.“ Ev. Mat. 19. 6.

Ca tovarăș de drum ne mai cinstește cu'n dar de bun noroc, când scrie: „Purtați sarcinile unul altuia, și așa împliniți legea lui Christos“. Galateni 6. 2.

Obvine aci și un deosebit favor pentru cei căsătoriți, că necesitatea îi îndeamnă, ca fiecarele să aibe parte de proprie tovară, își câștigă propriul câmp de muncă, o deosebită îndatorire. Eu vă amintesc aceasta, numai ca bine să țineți în memorie, pentru vremea aceea când cei cari nu sunteți încă, veți deveni oameni întregi.

De aceea spune-mi fără încungiu tu viitoare femeie, când și sub ce fel de împrejurări o să privești cu mândrie și bucurie la soțul tău? Eu aș crede că numai în momentul când îl vezi rezolut și cu întreaga energie, pășind în vâltoarea lumii, când câștigă mereu și nisuește a corespunde chemării sale; când e binevăzut între tovarășii săi.

Și iarăși, par'că nici odată nu e mai cinstită și iubită soția de cătră soț, decât în momentul când ia își dedică, întreaga atențiune și ocupațiune și grija sa spre cele nenumărate îndeletniciri ale gospodăriei; căci decum se ivesc zorile și până târziu în noapte, mâinile ei mișcă și direg fie în odaie și bucătărie, apoi cârpește, spală, ține rând cu copilașii și cercețează daraverile servitorilor.

Și atunci câștig hotărâta convingere, că povara ce o aveți fiecare în parte de suportat, va deveni o legătură puternică ce apropie inimile voastre. Vă mai rog să vă nevoiți a vă pricepe și prețui munca, care adesea vă lipsește.

Femea mai puțin pășită ajunge la teama că bărbatul prea s'a adâncit într'u îndeplinirea chemării sale și par'că și-ar uita de dansa. Dimpotrivă, femeia să mai aibe o leacă de lăpădare de sine, abnegație, cum s'ar zice; ba chiar ea să-l îndemne la conștiințioasa îndeplinire a datorințelor.

Iar consoțul, de e înțelept, s'o convingă, prin înfățișarea sa voioasă și mulțămită, ca ia s'o simțească a avea, că prin munca ei stăruitoare îi pregătește și lui un asil plăcut, cum nu-i alt colț de lume. Ce zic, mai mult decât aceasta, fiștecarele va s'o recunoască, că muncind mereu, sufletele li se întâlnesc și inimile li se îmbină, se contopesc prin cuvintele de îmbărbătare, mângăiere și încurajare. Și mai zic: ajutați-vă împrumutat; că nu vă închipuiți cum consoțul și consoața, întinzându-și mâna se sprijinesc și își ușurează unul altuia, povara. „Purtați sarcina unul altuia și așa veți îndeplini legea lui Christos!“

Dar să ne ferească Dumnezeu! Mai trăesc în lume și astfel de femei „cari deși sunt dibace în afacerile gospodăriei, dar uneori seamănă mai mult a nenorocire decât a făptură dumnezească. Sărmanul bărbat obosit de muncă acasă în loc să-l aștepte femeia iubitoare, veselă, cu mâncarea pregătită și cu mulțumire, nu odată este întâmpinat de fulgere și tunete; cad vorbele ca grindina și nu e secetă nici de ofense... și o vreme îndelungată e o tăcere morocănoasă în casă.

Nevasta cuminte n'ar trebui să-și închipue, că dacă întreaga zi a muncit spălând, măturând, cârpind, grijind de vite și pregătind cina, prin acestea și-a făcut pe deplin îndatorirea; mai este nevoie să se prezinte cu o față veselă, cu prietenie, blândeță și cucceritoare de inimă, căci atunci respiră în juru-i pace și bunăînțelegere. Femeia să nu fie întreaga Marta din sf. Evanghelie, Marta cea nemulțumită de atâta slujenie, ci ia să mai fie și o leacă din Maria, carea stătea la picioarele lui Iisus. „Pace vă las, pacea mea vă dau, cum dă lumea“. Evg. Ioan 14. 27. Aceste cuvinte ni le-a lăsat Mântuitorul, deci să ne fie aminte, ca o astfel de pace să ne nevoim a câștiga și s'o sălășluim în familie.

De aceea stăruesc pe lângă stăpâna casei, că deși ocupată cu munca câmpului, cu lucrul casei, cu mulți copii, cu neplăceri și neajunsuri de toate părțile, totuși să se smulgă o leacă și să îngenunchieze la picioarele lui Iisus ca și Maria. Căci ar fi prea necuțat lucru, ca dimineața să te ridici și cu putere îndoită să te arunci în vârtejul muncii, ci primul pas să-ți fie cătră icoana marelui stăpân, a lui Dumnezeu; Lui să-i destăinuiești inima ta. Deci toate la o parte și numai la picioarele lui Iisus să șoptești: „Și ne iartă greșelele, precum și noi iertăm celor ce ne greșesc!“ Munciți dar vă și rugați, cu mâna apucând lucrul și cu inima spre Dumnezeu.

Consoț și consoață, doresc fiecareia o duminică împăcată cu lumea și zile de împărtășenie, înzestrați cu mila dumnezească, căci astfel primiți reînnoite puteri, ca să conduceți rostul casei, fără nescari gânduri rătăcitoare, fără lacrimi, împrăștiind în jurul vostru bucurie și mulțumire, zidind temelii împărăției păcii

(Va urma).

Impresii

„dela concertul Societății Femeilor Române pentru regularizarea și înfrumusețarea cimiterului ort. rom. din Caransebeș, ținută Duminică seara la 28 Aprilie 1929“.

De ani îndelungați la Duminica Tomei, sau de câțiva ani încoace, la Duminica Samarinenții, se țin soboarele bisericesti la reședințele diecezane, unde s'au desbătut în trecut și se desbat și azi chestiunile avizate odinioară Sinodelor, azi Adunărilor eparhiale.

Până când aveau timbrul sinodalității, Adunările eparhiale aveau, prin caracterul lor parlamentar, care le împrumuta seriozitatea și elanul luptelor pentru conservarea naționalității și a ortodoxiei românești, — personalități marcante, totdeauna gata de sacrificiu cari străluciau prin elocința și priu iubirea lor de biserică, prin daniile și însuflețirea, care-o produceau în rândurile largi ale masselor populare.

Legiuitorii au schimbat și introdus în noua lege de organizare bisericască, în locul cuvântului „Sinod“, pe acela de „Adunare“. Ca unul, carele am avut prilej a mă întâlni des cu acest cuvânt odios naintea ortodoxiei, am înțeles totdeauna „adunarea baptistă“ și mi-e, unuia decâte ori îmi vorbește cineva, pe tonul „Adunării“, vād, înaintea ochilor mei sufletești o ceată sau o cohortă tristă și neagră de rătăciți baptiști, cari au devenit tră-

dătorii bisericeii creștine ortodoxe a lui Christos. Sinodul eparhial, deci, în anul 1929 s'a ținut, sub farmecul cuvântării de deschidere a Prea Sf. Sale Părintelui episcop Dr. Iosif Tr. Badescu, la înălțimea defenzivei și a demnității naționale de pe timpurile de restriște ale trecutului pe veci înmormântat. Chestiunile bisericești, culturale și epitropești, cu chipul acesta, au primit soluțiuni fericite... Se simția, că Duhul Sfânt prin aer zboară.

Las altora mai competenți să fixeze după protocoalele dresate din acest prilej, părțile cele mai importante ale desbaterilor. Eu mă voi ocupa, de data aceasta cu frumoasa serbare din seara de 28 Aprilie, când s'a dat cu deosebit trio, concertul societății femeilor române din Caransebeș, pentru înfrumșetarea cimitirului.

Voi înșira toate punctele după program.

1. Sabin V. Drăgoi: „Pre tine Te laudăm“, cor bărbătesc cu solo de tenor — d-l E. Moscu, și bas — d-l A. Jucos. D-l Drăgoi e un artist consacrat, iar soliștii s'au nizuț a-l interpreta cu voci studiate, fără emoția timidă a începătorilor. A plăcut adâncă religiozitate, misticizmul, pe care interpretătorii l'au știut zmulge din ascunzișurile sufletești ale autorului. D-l Drăgoi și-a găsit partnerii și-l rog să fie fericit, că-i are. 2. Kosteletzki: „Mureșana“ fantezie română, concert de orhestră. Lângă arma crucii, s'a atașat și armata desrobitoare, prin arma muziceii, răpitoare de suflete. Mi-am zis atunci: iată lângă preoțime cu crucea în frunte și oastea cea creștină, care pe vremuri, ducea la biruință națiunea română prin steagurile, cari aveau pe ele pictate, icoana sfântului mucenic Gheorghe. 3. a) I. Vidu: „Andaluza“. Corul s'a întrecut aci pe sine. I. Vidu, bunul meu prieten, a făcut rău, că n'a venit și el la sinod. Logojul e așa de aproape de Caransebeș. b) Flechtenmacher: „Pribeagul“, cor bărbătesc e înfăișat în cor bărbătesc în chipul viu al unui suflet, care caută zadarnic mulțumire și fericire pe acest pământ. Glasuri tinerești, clopoțele argintii,... și dor... și mamă și surori, și Țară iubită, atâtea dumnezeiești comori, le-a răsplătit cu frenetice aplause — publicul, și eu fărâmițând o lacrimă în colțul genelor. Drumuri infinite, vieța în nesiguranță, nestatornicia și nostalgia erau fixate de artist și redade de tineretul corului cu atâtea farmec, că a provocat aplause și bisuri călduroase, ce par'că nu voiau să înceteze. 4. F. Supé: „O dimineață, o amiază și o seară în Viena“ concert de orhestră binereușit. 5. a) I. Mureșan: „Brumărelul“, cor mixt, cu solo de sopran și bariton, și b) I. Vidu: „Negruța“, cor mixt, cu solo de sopran * * și bariton — N. Sintescu, au arătat specialitatea bănațeană a datinelor românești, căldura și sinceritatea amorului nevinovat, naivitate a poporului sub raportul iubirii, care ducé la sf. altar. Soliștii au avut darul să reliefeze fragezimea sufletului dornic de adevărată iubire. Laudă lor.

6. Urmează un frumos solo de clarinet cu orhestră de Bergson. Mi-se părea, că solistul își urcă cu anevoie calul prin buciaguri, iar din refrenul clarinetului, părea că trece prin aer cu suspin și un dor de vieță curată.

7. Și pentru-că, aproape totdeauna finea încoronază în program, la sfârșit urmează concetul religios, cu acompaniament de fanfară: „Lăudați“. Am auzit poziții cam la fel de un profesor de Beiuș. În biserica românească o inovațiune. Prea Sfinția Sa Părintele Episcop eră de față. „Lăudați“, în concertul nostru, are caracter inovator și el, intrucât, intră și la Caransebeș, în cadrele unor preludii din viitor. Fața Prea Sfințitului avea seriozitatea unui apostol, mulțumit cu prestația tineretului și n'ar fi un rău, dacă luptând cu greutatea începutului, lauda Domnului în chimvale bine răsunătoare, ar intra în sânul bisericeii, ca un nou mijloc de cucerire religioasă a sufletelor...

Conducătorul corului d. Alexandru Bocșianu are deosebitul merit în genere, în ce privește reușita deplină a Concertului. Aplauzele ca și cuvintele de laudă, în primul rând, pe dânsul l-au vizat.

Talentul d-sale, intezărit, la concertul de Duminecă seara, e mult promițator; laudele culese acolo de tânărul conducător, sunt încurajarea acestuia pe calea deschisă înainte...

Concertul admirabil a pregătit pe membrii Sinodului eparhial să lucreze sub imperiul armoniei, al frățietății și al apărării naționale, terminându-și agendele cu demnitate și devotament pentru depositarea de tot-de-auna a a sufletului românesc genuin: Biserica.

*Alexandru Munteanu al lui Vasile
protopresbiter.*

Ș T I R I

Locale.

Duminecă s'a intrunit la reședința eparhiei, în Caransebeș, în baza noiei legi bisericești, a 3 sesiune ordinară a Adunării eparhiale. Convocați pentru orele 9, membrii adunării au luat parte la serviciul divin și la rugăciunea de invocarea Duhului sfânt. Au servit următorii protopresbiteri: Andreiu Ghidiu al Caransebeșului, Romul G. Ancușă, consilier referent eparhial, Alexandru Muntean al Bisericii-Albe, Ioan Geția al Buziașului; parohul Eugen Sudreșan din Coșteiu și diaconii episcopești, profesorul Ioan David și Teodor Roșca.

La sfârșitul slujbei s'a oficiat cuvenitul parastas pentru Emanuil Gojdu și toți ceilalți binefăcători ai Bisericii din eparhia noastră.

Responsoriile liturgice le-a dat „Corul catedral“ condus de profesorul de Teologie Dl Constantin Vladu, stârnind admirația tuturor credincioșilor, precum și cuvinte de binemeritată laudă din partea unor marcante personaje din Adunarea noastră eparhială.

Adunați în sala de ședințe a Primăriei, membrii adunării au invitat — prin delegații lor — pe Prea Sfințitul Episcop diecezan să prezideze ședințele Adunării. Deschiderea a făcut-o P. S. Sa prin o cuvântare, după esprezia unui membru, cu adevărat programatică. Dat fiind însă timpul înaintat ședința se ridică, convocându-se proxima pe mâine, după ce, bineînțeles lucrările s'au distribuit fiecărei comisiuni competente spre dezbateră și respective propunere.

Luni au continuat lucrările Adunării eparhiale. În legătură cu rapoartele diferite, s'au rostit mai multe cuvântări toate menținându-se la un înalt nivel cultural — deși într-o atmosferă de familiară înțelegere și deplină mulțumire a tuturor. Propunerile și deci concluziile amănunțite arată fidel și pe larg icoana acestor ședințe, isprăvite, poate prea îndată, Luni seara.

Tot în această ședință s'au făcut anumite alegeri pentru întregirile următoarelor locuri: Consilier referent în secția culturală a Consiliului eparhial, a fost ales *Nicolae Cornean* candidat de preoție, licențiat al Facultății de Drept din București; Consilier onorific la aceeași secție: *Dumitru Popescu*, profesor la Academia Teologică; Consilier suplent: *Zeno Muntean*, profesor la Academia Teologică. Membru suplent în consistorul spiritual metropolitan a fost ales profesorul *Petru Olde* dela liceul din Logoj iar la consistorul spiritual eparhial, preotul *Constantin Tismonariu* din Lighed.

Desvelirea monumentului lui Eftimie Murgu.

Ziua de 28 Aprilie a. c. a fost o zi de mare însemnătate națională. Bozoviciul, în care s'a ridicat monumentul marelui luptător român: Eftimie Murgu, a luat haină de sărbătoare la primirea oaspeților, veniți pentru a-i face desvelirea solemnă. Pela orele 9 dimineață s'a făcut primirea oaspeților în frunte cu D-l gen. Bucică, reprezentantul Înaltei Regențe. După ce l-a întâmpinat în fața Palatului cultural D-l A. Bojincă — prefectul Carașului — alaiul s'a îndreptat către „Casa Națională“. Aci s'au ținut mai multe vorbiri și conferințe, între cari s'a remarcat conferința D-lui prof. universitar Gh. Bogdan-Duică. Reveniți în fața palatului cultural — unde este ridicat monumentul — desvelirea s'a început cu serviciul dumnezeesc săvârșit prin protopresbiterul tractual P. On. D. Mihail Costescu cu asistența preoților N. Bihoi din Bozovici și Gh. Tătucu din Iablanița. Urmează predarea monumentului de către comitetul de inițiativă — reprezentat prin D-l I. Conciatu — Primăriei orașului Bozovici. S'au ținut apoi o serie de cuvântări de către delegații diferitelor instituții, toate în legătură cu viața și faptele lui Eftimie Murgu. După banchetul — la care au participat peste 300 de persoane — a urmat emulare de coruri.

Socialiștii și lupta de clasă. Într'un ziar de mare tiraj din Capitală — în editorialul de Miercuri, 1 Mai — articolul de fond se căsnea să arate marile pro-

grese și deci triumful socialismului prin recunoașterea zilei de 1 Mai ca sărbătoare a muncitorimii. Și între altele se spunea acolo că, „...acest rezultat s'a obținut numai... „prin lupta noiei clase sociale care se ridică...“ Cum adevărat: socialismul este o nouă clasă socială? Noi știm că îi luptă tocmai pentru ștergerea claselor (diferențierii în clase) sociale!

Suprimarea biletelor gratuite și a celor cu preț redus pe C. F. R.? Este aproape sigur, că se vor suprima — cât de curând orice gratuități și reduceri pe C. F. R. Iar aceasta, se zice, pentru echilibrarea și respective armonizarea bugetului C. F. R.-ului cu noua lege monetară. În orice caz o dispoziție ca aceasta ar atinge adânc pe bietul funcționar, care cu prea modesta lui leafă, se mai ajută cumva cu biletul pe jumătate. Este adevărat, că s'au făcut abuzuri, chiar multe abuzuri cu foile de culoare verde și altele, date gratuit ori pe un preț de nimic; dar lucruri de felul acesta s'au întâmplat în București, tocmai acolo, unde lumea avea mai puțin de călătorit. Gratuitățile sau mai de grabă reducerile s'au destinat, cu multă chibzuință, și îndeosebi funcționarilor, săraci și neajutorați. O dispoziție, care li-ar lua și acest neînsemnat favor, ar echivala cu o nesocotință totală. Deaceea n'am putea crede să se întâmple una ca asta!

De ce nu la Gherla? (Numai că Gherla nu e în Bănat, iar Logojul e încă în Bănat)... Raportorul festivităților dela Bozovici al ziarului „Dimineața“ arată că Prea On. D. protopresbiter Mihail Costescu, deschizând seria discursurilor aduce omagiul episcopului din... Logoj. Coștratele ortodox din București nu știe că episcopia ortodoxă din Bănat își are reședința în Caransebeș, iar protopopul Costescu nu putea fi decât mandatarul episcopului Iosif de Caransebeș. Să știe dar, că Logojul este numai capitală de județ și, dacă vrea, reședința a episcopului român unit!

Tereza Neumann dela Konnersreuth. Cetitorii noștri își vor aduce aminte asupra celor scrise despre această femeie, care în fiecare zi de Vineri îndură suferințele de pe cruce ale Mântuitorului nostru. Pacienta care trece încă și acum prin aceste crize, este obiectul serioaselor preocupări ale unui congres medical olandez. Înainte de aceasta un congres regional din Rotterdam ajunsese la concluzia că stările psiho-fizice prin care trece această fată nu pot fi explicate după starea de astăzi a științei medicale.

Cât se bea la noi în țară. În țara noastră avem după statisticele din 1928, un număr de peste 58.000 de cârciumari. Avem în țară 245 fabrici de spirt, care distribuie celor de peste 58.000 de cârciumi, alcool anual în valoare de 3.500.000.000 lei. În anul 1926 s'a cheltuit — absolut exact — pentru băuturi spirtoase mai mult de 16 miliarde lei, ceea ce înseamnă că s'a băut 40% din bugetul statului, sau 50% din exportul țării. Pe cap de om această sumă reprezintă aproape 900 lei de fiecare locuitor pe an.

BIBLIOGRAFIE

A apărut și pus în vânzare „**Nana Zamfira**” *îndrumări din economia casnică și grădinărit*, cu 30 ilustrații în text, de *prof. D. Comșa*.

Prețul unui exemplar broșat este 30 Lei, având a trimite prețul de mai înainte sau cu ramburs, cum și 3 Lei porto poștal. Librarilor se acordă 20% rabat.

Comenzi adresate autorului *prof. D. Comșa în Sibiu*, se execută prompt.

**La Librăria diecezană
din Caransebeș**

se pot comanda următoarele

Cărți de Religione

de **Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea**

întocmite după Programă analitică ministerială a învățământului primar sancționată cu decretul regal Nr. 2244 din 25 Iulie 1925 pentru

1. Școalele de copii mici și clasa I a școlii primare . . . . . Lei 10.—
2. Clasele II și III ale școlii primare „ 10.—
3. Clasa IV a școlii primare . . . . . „ 10.—
4. Clasele V, VI și VII ale școlii primare . . . . . „ 15.—
5. Cursul de adulți și șc. de ucenici „ 10.—

Cărțile sunt aprobate de Consiliul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului și anume: cele de sub 1—4 cu Nr. 4482 din 4 August 1928, iar cea de sub 5 cu Nr. 6156 din 30 Noemv. 1928.

COMUNITATEA DE AVERE CARANSEBEȘ.

Nr. 1525/1929. D. G.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că Comunitatea de avere a fostului regiment confinar româno-bănățean Nr. 13 din Caransebeș, valorizează pe calea licitațiunii publice dreptul de a se recolta în anul în curs:

1. smeurele și toate fructele forestiere
2. feriga și
3. belladonna și alte plante medicinale.

Condițiunile de licitare, precum și împărțirea grupelor de recoltare, se pot vedea la subsemnata Direcțiune silvică și la ocoalele silvice.

Ofertele închise și vadiul prescris sunt a se înainta până la 14/V. 1929 ora 11. a. m. Caransebeș, la 29 Aprilie 1929.

Direcțiunea generală.

Redactor responsabil: Nicolae Cornean

AVIZ!

Se aduce la cunoștință, că am instalat în orașul **Caransebeș**, Str. Orșovei No. 159 în casele (fost BREIT LUDOVIC) azi proprietatea D-lui **Bojin Ion**, o

Mașină de dărăcit și pieptenat lână

Prețul 10 Lei la kg.

Se lucrează bine și eftin. — Cumpărăm și vindem lână de tot soiul, spălată și căerită, bună pentru tors.

Cu toată stima

Ioan Șerbănescu.

Rugăm pe D-nii Preoți, Invățători și Primari, să binevoiască a aduce la cunoștința Onor. Public dela sate acest aviz important, fiind mai mult în interesul Onoratului Public dela sate.

ASIGURAREA ROMÂNEASCĂ

Societate Anonimă de Asigurări Generale

BUCUREȘTI

Caută reprezentant

pentru

Caransebeș și împrejurimi

Doritori — numai harnici și destoinici — se vor adresa

Reprezentanței Gen. pentru Banat,
Timișoara III Str. Moșilor No. 5.